

המדור מאבד את הברקסים

מזה זמן-מה אני עוקב אחר המדור זו הארץ, וכיצד הוא מאבד את הברקסים משבוע לשבוע. וזה חבל מאד.

עניין הגובל בשערורייה

בכתבה, המפורסם בע"מ "העולם הזה" (1975), שהאירה נקודה כאובה מאד בחיי התיאטרון שלנו, ובהשלכה גם בתחומים אחרים, הועלתה נקודה שאין כואבת ממנה.

מוקד מגבש את מוקד

בניגוד גמור למצויין בכתבה על תנועת מוקד (העולם הזה 1975), נאבקתי במשך השנתיים האחרונות על איחוד תכלתי אדום ומק"י במסגרת תנועה אחת של שמאל סוציאליסטי, והייתי בין יוזמי החוג

גבריאל מוקד למען שחאל עם מק"י

לגיבוש תנועת מוקד, ששם לו למטרה איחוד כזה. נכון הוא שאני מצוי באגף השמאלי של התנועה — אבל דווקא שמאליות זו הגיעה אותי לחתור לגיבוש שמאל סוציאליסטי אנטי-ממסדי מאחד בישראל, שמאלה מהמערך הביורוקראטי, והשונה מרק"ח וממצפן. הכוונה לשמאל אנטי-ממסדי, אשר ייצג את העובדים השכירים שהם, למעשה, נטולי נציגות פוליטית בישראל, ייאבק על שלום עם האומה הערי-בית-הפלסטינית, וייכנס בבריתות עם כור חות דמוקראטיים שונים בארץ.

ננץ היה כמו אבא

קראתי את כתבותיו של יוסי ינאי, "הטיטור" (העולם הזה 1975, 1974), על טיטור חיליים, לא שלא היו התעללויות בחיילים, ובמיוחד בטיטורים, אבל לכתב ש-הטיטור הכימעט-סאדיסטי הפך חלק בלתי-ניסרד מכל יחידות צה"ל, זה יותר מהגזמה, וגובל בהשמצה.

אז, למשל, הפסיקה שמתארת חייל צה"ל (החשב בעמוד 10)

המורא, כשהלך לאיבוד כסימטה החשוכה — רק הרשלה מאוסטרופולר ויצחק רבין עושים זאת, כשההבדל הוא שמה שרבין עושה, אינו מצחיק כלל ועיקר.

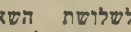

גם ההיתממות של אלי תבור אינה מצחיקה, כשהוא מבשר לנו כי "משוה מתחיל לזוז ולהודיעו במיבנה הקפוא של החיים הפוליטיים בישראל..." או מסקנתו כי "התהליך המסתמן באופק הוא חיובי בעיקרו... הוא מעיד בראש-ראשונה על כך שאחרי שנה שבה היה יצחק רבין ראש-ממשלת-המשך, הוא מתחיל להיות ראש-ממשלת-שינוי" — השינוי היחיד הוא הפירוש החדש שנותנים רבין ותבור ל-המשך, שהוא אצלם בחוקת "שינוי".

אריק שרון וגאנדי אינם ראויים לכל תפקיד ציבורי, בהיותם בצה"ל עברו מאות פעמים, אם לא יותר, על פקודות מטכ"ל, חוקי-המדינה וכללי-ההתנהגות של אנשי-ציבור, פקידי ציבור וחיליים בצה"ל. אריק שרון ביצע עבירות חמורות, וכמוהו גאנדי. הוויכוח על כשירותם לתפקיד, או על הדרך שבה החליט רבין לזעזע את החיים הקפואים במדינת-ישראל — יכול להסתיים גם כאן.

רבין הוא באמת ראש-ממשלת-שינוי יש לעיני היטב בפיפי ההיסטוריה של שנות השלושים, כדי להיווכח ששינויים כאלה מביאים באמת לזעזוע — רק שה זעזוע שיבוא, אם המערך מיפלגותיו לא יעצרו את השתוללותו של ראש-הממשלה, יהיה זעזוע שאני מניח שגם אלי תבור יצטער עליו.

בסיכומי של דבר, הרי המיבחן האמיתי לפרשת רבין-שרון-גאנדי הוא בתשובה שכל אחד מהמשתתפים בוויכוח משיב על השאלות שלהלן: האם מתאימים שרון וגאנדי לתפקידי היועץ לראש-הממשלה? האם ראש-הממשלה זקוק ליועצים שכאלה, כשהכוונה המוצהרת שלו היא להקבילם לשרים המכהנים בתפקידים מקבילים או לפקידים בכירים בממשלתו? האם יועצי תיהם הפוליטיים, השקפת-העולם שלהם, ותוכניהם המדינית של היועצים החדשים מסכנים את ביטחונה, שלומה ועתידה של מדינת ישראל כמדינה יהודית עצמאית במזרח-התיכון?!

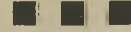
התשובות לשלושת השאלות: שרון וגאנדי אינם מתאימים לתפקידיהם. ראש-הממשלה אינו זקוק ליועצים בתפקידים המוצהרים, כי אם לשרים המתאימים לתפקידיהם, ובעלי כישורים מתאימים, כי הוא ראש-ממשלה ולא ראש-מימשל. היועצי צים החדשים מסוכנים למישטר הדמוקרטי במדינה, ומסכנים בתפקידיהם החשובים את עצם קיומה של המדינה.

אלו תבור טועה, ומאמרו לא היה צריך להופיע מעל עמודי העולם הזה, עיתון לוחם לשינוי המישטר במדינת ישראל, עיתון שנטל על עצמו את התפקיד להיות החלוץ המדריך במאבק המדיני והדמוקרטי לחברה ישראלית חדשה, למדינת ישראלית ויהודית שתביא את מדינת ישראל אל השלום, הרחוקה הכלכלית, הצדק החברתי והדמוקרטיה.

מדינת-ישראל כזו יכולה להבטיח את קיומה, שלומה ועצמאותה רק בצידה של מדינה פלסטינית, שתוקם מעבר לגבולות של 1967 של מדינת-ישראל. שרון וגאנדי — וראש-הממשלה שמינה אותם לתפקידיהם — הם אובייה של מדינת-ישראל כזו. הם מסוכנים לשלומה, מסוכנים לעתידה. הם רשאים לעמוד בראש כוחות מדיניים שי יילחמו, באופן דמוקרטי, על דיעותיהם. הם יהיו אז יריב מסוכן, אבל גלוי.

אורי אבנרי טעה כששם את הדגש על אופן המינוי והליכוי, ולא על תוכנו. הוא טעה, כשהניח לאלי תבור לפרסם את מאמרו במדור "קורא יקר".

עד כאן דבריו של מסיס. בעולם הזה שורר, כמובן, הופש הידיעה, ואין בו קולקטיביות רעיונית. הוויכוח הוא פורה — והופעת דבריו של אלכס מסיס עצמו, במדור זה, מוכיחה.

אורי אבנרי

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהל: תל אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 243386-03. תאריך: 136. מען מברקי: "עולמפרם". מורפם בהתדפוס החדש "בע"מ, תיאכוב, רחוב כד אבינדר. הסצה: "גר" בע"מ. גלוסות: "צינקוגרפיה כפסי בע"מ. העורך הראשי: אורי אבנרי. המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קרא יקר

נדודע לי שהמישהו הזה הוא אלי תבור בכבודו-ובעצמו. באומץ לב, בלי מורא ובלי משוא-פנים, הוא יוצא להגנתם של "אנשים שאינם עסקני-מיפלגות, או מקורי-בין של אישיות זו או אחרת..." אפשר היה להפסיק את כל הוויכוח ה-משונה והמרגיז הזה בנקודה זו: אריק שרון, שעמד בראש רשימת הליכוד לכנסת, אינו עסקן-מיפלגה? עמוס עירן, שנסע מעיר למושב לקנות נפשות לרשימת המערך לכנסת, אינו-עסקן מיפלגה? רחב-עם זאבי אינו מקורבה של אישיות זו או אחרת?!

אבל הוויכוח הוא חשוב מכדי להפסיקו באחד מטיעונו המופרכים ביותר של אלי תבור, כי גם אורי אבנרי טועה בטיעור נירשלו בגיליונות הקודמים, כאילו עיקר הסכנה במינויים האלה הוא באופיים הלא-דמוקרטי.

באחד מראיונותיו האחרונים למעריב דיבר רבין במשך כל הראיון על "מימשל", ולא על "ממשלה", ואבנרי סבור שזה משור-נה, ואולי מיקרי.

כאן קבור הכלב. אין זה מיקרה. רבין אינו ראש-ממשלה, משום שלא נבחר לתפקיד זה, והעם לא נתן לו מנדט כזה. העם בחר בגולדה מאיר, שרבין בא במקומה. הוא יודע שאינו יכול להיות ראש-ממשלה.

אלכס מסיס

כמו הרשלה מאוסטרופולר

לכן הוא רוצה להיות ראש-מימשל, וכדי להיות ראש-מימשל עליו להקים מימשל במקום ממשלה.

אם רבין רוצה באריק שרון כשרהביט-חון, בעמוס עירן כשרהחון וברחבעם זאבי כשרהפנים, עליו להתייצב לפני מיפלגתו וועדת-המינויים שלה, ולבקש הרכבת רשימה חדשה של מועמדים לבחירת הקרובות שיוכרו מיד, או להקים מיפלגה חדשה כשהוא יהיה הראשון בי-מועמדיה יחד עם אריק שרון, גאנדי ועירן מאחוריו. אם שרהביטחון לא היה חייל, והרמטכ"ל אינו מתאים לתפקידו — יש להחליף את שרהביטחון ולמנות רמטכ"ל חדש. אין מחסמים את המטבע ברחוב

מדור זה משמש לעיתים גם במה ל-וויכוח בין חברי המערכת עצמם. כך הופיעו כאן, לפני חודש, דבריו של אלי תבור — הנמצא החדש בחו"ל, שם סיקר את פסטיבל-הסרטים בברלין — שהיו תגובה על דברי שלי בעניין מינוי יועציו של יצחק רבין (העולם הזה 1973). יהיה זה אך הוגן להעמיד עתה את ה-מקום הזה לרשות קורא, המבקש להגיב על דבריו של אלי תבור עצמו.

האורח הוא אלכס מסיס, מפיק-הסרטים השובה עתה בארצות-הברית, שם הוא מייצג את האינטרסים של תעשיית-הקולנוע הישראלית. לפני עשרים שנה עבר מסיס עצמו מהעולם הזה, כחוקר של פרשות כלכליות, ולאחר מכן נמנה עם מייסדי תנועת העולם הזה — כוח חדש, נראה בעליל כי דבריו של תבור הסעירו אותו.

כותב מסיס: יצחק רבין מינה שני גנרלים כיועציו. אלי תבור יצא בוויכוח גנראלי עם אורי אבנרי, הקוראים היקרים של העולם הזה יושבים בבתיהם וצופים בקולות ובאורות שמשמיעים העורך-הראשי והעורך-סתם של השבועון המסויים, ורבים מהם אינם מאמינים בוודאי למראה עיניהם, כפי ש-נתגלה להם ב"קורא יקר" שבחתימת אלי תבור.

תבור סבור שזכותו של רבין היא למנות יועצים, כי הרי שימעון פרס לא היה חייל, ואריה שרון ורחבעם זאבי טובים מאהרון און ומשה קול. אבנרי סבור ששרון וזאבי היו אולי יכולים להיות יועצים, או שרים לכל דבר, אילו היו נבחרים לתפקידיהם בתהליך דמוקרטי.

תבור עונה לאבנרי במטבע שהוא עצמו טבע, ומצביע על תיאורו של העורך הי-ראשי אודות הכנסת והממשלה השקועות בביצתן-שלהן. קול ואון הם דוגמות הי-ביצה של תבור ואילו שרון, זאבי ועירן (זה האחרון מובא למקום-מיבטחים כדי לחוק את טיעוני-תבור), הם חלוצי ייבוש הביצה של הקרדה-קיימת לרבין. המסקנה מהוויכוח המישפחתי הזה, לדי-עת תבור, היא שכל זמן שאין אפשרות להחליף את און וקול בשרון וזאבי בי-ממשלה עצמה, או את גור בשרון במטכ"ל, או את זאבי במר איקס במוסד המרכזי לביון או את יגאל אלון בעמוס עירן — יהיו לרבין יועצים, הממשלה תדון בקול שלא יגיע לשום און, הכנסת תהיה אוסי של רבובוטי והמשיח (רבין?) יגיע לארץ הקודש על המוריועץ.

אני (קורא יקר), עוקב כבר מזה שנים אחדות אחר מסע התהילה, הי-תשבחות, ההערצה, ועתה — התכתרה של האלופים אריה שרון ורחבעם זאבי. אין זו הפעם הראשונה שמישהו במערכת העולם הזה יוצא למילחמה עבורם. עכשיו

(*) שבו טילא תפקיד משלו, כחחבר ה-תסריט של יהיה טוב סלמוניקו.